

Sajtóközlemény száma: 08/275
AZONNALI KIADÁSRA
2008. november 6.

Nemzetközi Valutaalap
Washington, D.C. 20431
Amerikai Egyesült Államok

Az IMF igazgatótanácsa jóváhagyta Magyarország számára a 12,3 milliárd euró értékű készenlégi hitelt

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) igazgatótanácsa a mai napon jóváhagyta a 17 hónapra szóló, 10,5 milliárd SDR (mintegy 12,3 milliárd euró, illetve 15,7 milliárd USA-dollár) értékű készenlégi hitelt Magyarország számára a piaci feszültség elmélyülésének megakadályozása érdekében. A jóváhagyás alapján 4,2 milliárd SDR (mintegy 4,9 milliárd euró, illetve 6,3 milliárd USA-dollár) összegű hitelt azonnal, a fennmaradó részt pedig öt részletben, a negyedéves felülvizsgálatok alakulásától függően fizetnek ki. A Valutaalap gyorsított, Sürgősségi Finanszírozási Mechanizmus eljárása keretében jóváhagyott készenlégi hitellel Magyarország a kvótája 1,015 százalékának megfelelő mértékben jut rendkívüli hozzáféréssel az IMF forrásaihoz.

Az IMF hitel célja a magyarországi pénzügyi piacon kialakult feszültség gyors mérséklésének elősegítése, és egyben az ország hosszabb távú gazdasági céljainak támogatása a kormányzati pénzügyek és a bankszektor megfelelő reformjainak előmozdításához szükséges feltételek megteremtésével. Az IMF által támogatott gazdasági program konkrétan két fő célra épül: az alapvető költségvetési kiigazítás megvalósítása annak érdekében, hogy a kormány adósságfinanszírozási igényei csökkenjenek; valamint a megfelelő likviditás és az erős tőkeszint fenntartása a bankrendszerben.

A nemzetközi pénzpiacokon a közelmúltban fellépett nyugtalanság hatására megnőtt annak a kockázata, hogy Magyarország továbbgörgeti külső államadósságát. Az IMF által nyújtott pénzügyi segítséggel, mely az Európai Unió (6,5 milliárd euró, azaz mintegy 8,4 milliárd USA-dollár) és a Világbank (1 milliárd euró, azaz mintegy 1,3 milliárd USA-dollár) által tett finanszírozási ígérettel együtt összesen 20 milliárd euró (mintegy 25,8 milliárd USA-dollár) összegű anyagi támogatást jelent, Magyarország elegendő tartalékhoz jut ahhoz, hogy külső kötelezettségeinek akár szélsőséges piaci körülmények között is meg tudjon felelni.

Az igazgatótanács Magyarországról folytatott vitáját követően John Lipsky, első vezérigazgató-helyettes és a tanács ügyvivő elnöke, az alábbiakat nyilatkozta:

„Magyarország az utóbbi évek sikeres makrogazdasági felzárkózása megtorpant a globális pénzügyi válság hatására. Az elmúlt két év során a költségvetés konszolidációja jelentősen csökkenti a költségvetési deficitet. A lebegő árfolyamok rendszerének 2008. elején történt bevezetése kiküszöbölte az inflációt megcélzó környezetben a monetáris és árfolyampolitika között felmerülő esetleges konfliktusokat.

„A globális fizetőképesség visszaesésével és a kockázatkerülés növekedésével azonban a magyarországi pénzpiacok erős nyomás alá kerültek, figyelembe véve az ország magas adósságállományát és a mérleg kedvezőtlen alakulását. Több államkötvény-aukció kudarcral zárult, a másodlagos kötvénypiac likviditása elapadt, és a kötvényhozamok komoly mértékben növekedtek, ugyanakkor a tőzsde visszaesett, a fizetőeszköz értéke pedig csökkent.

„A pénzpiaci feszültség mérsékléséhez magas szintű politikai fegyelemre és nagymértékű külső finanszírozásra is szükség lesz. Az alap rendkívüli hozzájárulás politikája keretében kötött 17 hónapra szóló készenléti hitelmegállapodás által támogatott kormány átfogó politikai intézkedési csomagjának célja Magyarország gazdaságának megerősítése, és ezzel a pénzügyi piaci feszültség mérséklésének előmozdítása. A költségvetési kiigazítás útja felgyorsult, a pénzügyi piacok likviditásának mértéke fokozódik, és olyan rendszer kerül bevezetésre, melynek célja, hogy a bankrendszerben magas tőkeszint maradjon fenn, és a pénzügyi szektor szigorúbb felügyelet alá kerüljön. Ezek az intézkedések az ország leggyengébb pontjainak javítását célozzák meg, és így minden bizonnyal megerősítik a befektetői bizalmat. A program leglényegesebb elemeként a felgyorsult költségvetési kiigazítás és a szabályokon alapuló költségvetési keretrendszer együttesen elősegítik a befektetők meggyőzését arról, hogy a kormány rövid- és középtávú finanszírozási igényei megoldásra találnak.

„A globális pénzpiaci válság mellett a befektetők bizalmának helyreállítása nem csupán erős gazdasági programot igényel, hanem komoly külső finanszírozási segítséget is. A nemzetközi közösségtől kapott támogatás megerősítést nyújt arról, hogy Magyarország teljesíteni tudja kötelezettségeit a külföld felé. Ilyen háttér előtt a Valutaalaptól, az Európai Uniótól és a Világbanktól érkező együttes pénzügyi támogatás nyomatékos jelzést ad arról, hogy a nemzetközi közösség hisz benne: a program következetes megvalósításával Magyarország át fogja vészelné a jelenlegi nehézségeket.”

A gazdaság alakulása a közelmúltban

Magyarország volt az egyik első olyan fejlődő piacú ország, melyet sújtott a jelenlegi globális pénzügyi válság fellépése. Ahogy a fejlett gazdaságokban adódó pénzügyi nehézségek a globális fizetőképesség hanyatlásához és fokozott kockázatkerüléshez vezettek, a befektetők egyre nagyobb mértékben kezdtek differenciálni a fejlődő piacok között. Magyarország magas külföldi adósságállománya, mely 2007. év végén a GDP 97 százalékát tette ki, valamint a mérleg kedvezőtlen alakulása negatívan befolyásolta a befektetői kedvet az ország irányában. Bár a makrogazdasági és pénzügyi politika erősebbé vált 2006 óta – ez többek között jelentős költségvetési konszolidációval és adóigazgatási fejlesztésekkel járt – Magyarországot komoly mértékben sújtotta a globális tőkekivonás. A magyarországi pénzpiacokon nagy feszültség jelentkezett az elmúlt hetekben, amely tükrözi a másik fél kockázatának vélt növekedését.

A program röviden

A növekedés 2009-ben várhatóan -1 százalékra fog zsugorodni a 2008-as mintegy 1,75 százalékos értékről. A lakossági fogyasztás és beruházás már így is csekély mértékét kedvezőtlenül fogja befolyásolni a banki hitelezés drasztikus csökkenése. A 2007. év elején 9 százalékos csúcserőtelmet ért el az infláció várhatóan tovább fog csökkenni, és 2009. év végére 4 százalékos értéket ér majd el. A nehézségekkel teli globális környezet és az alacsony hazai kereslet következtében a gazdaság csak fokozatosan tud majd talpra állni amiatt, hogy a lassulás egyidejűleg fellép Magyarország fő külkereskedelmi partnereinél is, továbbá a globális tőkekivonási folyamatnak köszönhetően, amely kevesebb rendelkezésre álló külföldi tőkét eredményez, mely gyorsan visszaforoghatna a magyar gazdaságba. A növekedés várhatóan csak 2011 után éri el a becsült 3 százalékos potenciálját.

A kormány gazdasági programjának célja a kevésbé feszült pénzügyi feltételekhez való gyors visszatérés előmozdítása és egyben a hosszabb távú strukturális célok támogatása. Magyarország számára a két fő kritikus pont az államháztartás finanszírozása és a bankszektor. Ennek megoldása érdekében a program a következő két alapelemre épül:

- **Figyelembe véve Magyarország magas külföldi adósságállományát, jelentős költségvetési kiigazításra van szükség** annak érdekében, hogy bízni lehessen abban, hogy a kormány finanszírozási igényei rövid- és középtávon megoldhatóak. A program komoly, a GDP 2,5 százalékának megfelelő mértékű strukturális költségvetési kiigazítást tűz ki, és nagy hangsúlyt fektet a kiadási intézkedésekre, összhangban azzal az igénnyel, mely az ország terjedelmes államapparátusának csökkentésére irányul. A költségvetés szilárd alapokra helyezése érdekében szabályokon alapuló költségvetési keretrendszer is bevezetnek. Az ezzel összefüggő szociális kihatások enyhítése érdekében az alacsony jövedelmű nyugdíjasokra nem fog vonatkozni a nyugdíj kiegészítés megszüntetése.

- **A bankok tőkéjének előzetes emelése szükséges** annak érdekében, hogy a bankok elég erősek legyenek a közelgő gazdasági csökkenés átvészeléséhez – Magyarországon és a régióban egyaránt. A program bankszektort támogató csomagja további tőkéhez és forrásokhoz nyújt tartalékot a bankközi hitelezés garanciaalapjának finanszírozása érdekében, azzal a szándékkal, hogy egyenlő feltételeket teremtsenek a magyar bankoknak olyan nemzetközi környezetben, ahol a versenytársaik már hozzáférhetnek hasonló garanciákhoz.
- **Nagymértékű külső pénzügyi segítségre van szükség, mely támogatást nyújt ahhoz, hogy Magyarország visszatérjen a szokványos nemzetközi finanszírozáshoz.** A Valutaalap mellett a EU és a Világbank is anyagi segítséggel járul hozzá a fentiekhez.

Magyarország 1982. május 6-án csatlakozott a Nemzetközi Valutaalaphoz. Az ország kvótája 1 038,4 millió SDR (mintegy 1 212,9 millió euró, illetve 1 548,8 millió USA-dollár), és nem vette igénybe kiemelkedő mértékben a Valutaalap hiteleit.

Magyarország: főbb gazdasági mutatók, 2005–09

	2005	2006	2007	2008	2009
	Terv				
Reálgazdaság (változás százalékban kifejezve)					
Reál GDP	4,1	3,9	1,1	1,8	-1,0
Fogyasztói árindex (év végi)	3,3	6,5	7,4	5,1	4,2
Fogyasztói árindex (átlagos)	3,6	3,9	7,9	6,3	4,5
Munkanélküliségi ráta (átlag, százalékban)	7,2	7,5	7,4	7,8	8,5
Bruttó hazai beruházás (a GDP százalékában) 1/	23,6	23,1	23,0	22,8	20,0
Bruttó nemzeti megtakarítás (a GDP százalékában, a fizetési mérlegből)	16,1	15,6	16,6	16,5	18,0
Államháztartás (a GDP százalékában), ESA-95 alapon 2/					
Központi költségvetés egyenlege	-7,8	-9,3	-4,9	-3,4	-2,5
Elsődleges egyenleg	-3,7	-5,4	-0,9	0,6	1,9
Adósságállomány	61,6	65,5	65,8	67,4	70,1
Pénz és hitelállomány (időszak végén mért százalékos változás)					
M3	14,6	13,8	11,0	4,1	1,3
Államháztartáson kívüli szektoroknak nyújtott hitelállomány	18,9	17,1	17,3	7,2	-6,2
Kamatok (százalék)					
Kincstárjegyek (90 napos, átlag)	6,8	7,0	7,6	...	...
Államkötvény hozama (5-year, átlag)	8,0	6,9	7,0	...	...
Fizetési egyenleg					
Kereskedelmi mérleg (a GDP százalékában)	-1,2	-0,9	1,4	1,8	7,5
Folyó fizetési mérleg (a GDP százalékában)	-7,5	-7,5	-6,4	-6,2	-2,0
Tartalékok (milliárd euró)	15,7	16,4	16,4	19,5	19,8
Bruttó külföldi adósságállomány (a GDP százalékában) 3/	75,0	90,4	97,2	106,4	115,8
Árfolyam					
Átváltási rendszer	Lebegő				
Aktuális árfolyam (November 6, 2008)	202,3 Ft = 1 USD; 261,4 Ft = 1 euró				
Nominális effektív árfolyam (2000=100)	111,6	105,1	111,8	...	...
Reál effektív árfolyam, (Fogyasztói árindex alapú (2000=100))	132,6	127,0	142,5	...	...
Valutaalap-kvóta					
1038,4 millió SDR					

Források: magyar állam; IMF, Nemzetközi pénzügyi statisztikák; Bloomberg, valamint az IMF munkatársainak becslése.

1/ Magában foglalja a készletek állományváltozását.

2/ Részei: központi költségvetés, társadalombiztosítási alapok, elkülönített alapok és helyi önkormányzatok egyenlege, továbbá az autópálya-beruházások, mely utóbbiit korábban nem számították bele a 2006-07. évi költségvetésbe.

3/ Beleértve a vállalatközi hiteleket és a nem-rezidensek forintban denominált követeléseit.

